

SVIJET FINACIJA POSLOVANJE BANAKA I KAMATNE STOPE

BANKE U ZONI POZITIVNOG POSLOVANJA

Lavovski dio dobiti iz 2016. dolazi iz dobitaka od vlasničkih pozicija i trgovanja (oporavak financijskih tržišta) te od bitno manjih rezerviranja za loše plasmane, kazao je Zdenko Adrović

piše **Boris Odorčić** odorcic@privredni.hr

5,1 mlrd kn
neto dobit banaka u 2016.

oko 6,5 mlrd kn
njihova lanjska bruto dobit

4,3 mlrd kn
gubitak bankarskog sektora u 2015.

Neto dobit koje su hrvatske banke ostvarile u 2016. najviša je od 2008. godine. Točnije, prema podacima Hrvatske narodne banke s kojima je javnost pobliže upoznala Hrvatska udruga banaka (HUB) na prošlotjednom brifingu za novinare, lanjska neto dobit hrvatskih banaka iznosila je 5,1 milijardu kuna. Zdenko Adrović, direktor HUB-a, istaknuo je kako bruto dobit u 2016. iznosi gotovo 6,5 milijardi kuna. "Podsjećam, gubitak bankarskog sektora u 2015. godini bio je 4,3 milijarde kuna. Dakle, ovaj rezultat iz 2016. vraća banke u zonu pozitivnog poslovanja", ocijenio je on.

Taj rezultat, dodao je Adrović, podiže stopu adekvatnosti kapitala na 22,5 posto, što je sjajan makroekonomski rezultat koji ukazuje na to da je naš bankovni sustav stabilan te da ima dovoljnu kapitalnu snagu kako za pokretanje novog kreditnog ciklusa tako i za nove krize ako i kad se pojave.

Povrat na kapital (ROE) za 2016. godinu procijenjen je na oko 9,5 posto neto i 12 posto bruto, prije oporezivanja, što je oko prosjeka Europske unije.

Prva od tri stavke koje pojašnjavaju odakle je došao rezultat u 2016. je smanjenje kamata na kredite, što je dovelo do pada ukupnog kamatnog prihoda na razini od 8,9 posto. "Pritom su kamatni troškovi padali još brže, gotovo 25 posto. Rezultat toga jest taj da je neto kamatni prihod povećan za 2,5 posto, što nije velik broj", napomenuo je Adrović.

Druga stavka su neto prihodi od provizija i naknada koji su u promatranom razdoblju rasli 5,7 posto. Lavovski dio dobiti iz 2016. dolazi od treće stavke, tj. dobitaka od vlasničkih pozicija

i trgovanja (oporavak financijskih tržišta) te od bitno manjih rezerviranja za loše plasmane, a što je imalo najveći utjecaj na oporavak rezultata. "Iz ove stavke dolazi gotovo 80 posto rezultata", ustvrdio je Adrović.

VIŠAK OPTIMIZMA

Mrvoje Stojić, predsjednik Kluba glavnih ekonomista HUB-a i glavni ekonomist Addiko Banka, smatra kako su kreditna kretanja u

MEĐU BANKAMA SE JAVLJA KONKURENCIJA ŠTO UTJEČE NA DODATNI PAD KAMATNIH STOPE, KAŽE HRVOJE STOJIĆ

Hrvatskoj bila pod utjecajem jednokratnih događanja. "Kod stanovništva je to ponajprije konverzija kredita u švicarskim francima koja je zbog tečajnih razlika spustila cijelu seriju u negativni teritorij", istaknuo je dodajući kako je u korporativnom dijelu, a što je bilo posebice aktualno u zadnjem kvartalu 2016., to bila prodaja loših plasmana. "U tom smislu u prošloj godini primjećuje se nastavak pada kreditne aktivnosti", naglasio je.

Međutim, nastavio je, kroz to se ne vidi ono što pokazuju podaci o novim odobrenjima, ponajprije u drugoj polovini 2016. godine. "Naime,

nova odobrenja tada su pokazala ubrzanje rasta, uz pozitivne promjene u strukturi kredita. Kod potrošača se primjećuje višak optimizma. Stanovništvo se ponovno zadužuje po potrošačkim kreditima. Zato je posebice važno da su ljudi sigurni u srednjoročna dohodovna očekivanja i da se stvaraju radna mjesta", smatra Stojić.

Kod kompanija, pak, nakon više godina oporavlja se investicijska komponenta u odnosu na radni kapital. "To su trendovi koji bi se trebali nastaviti i u ovoj godini. A Klub glavnih ekonomista HUB-a očekuje daljnji oporavak kreditne aktivnosti", kazao je Stojić, napomenuvši kako je silazni trend kretanja kamatnih stopa uvelike posljedica izuzetno velikog viška likvidnosti, odnosno ekspanzivne monetarne politike. "Isto tako, među bankama se javlja konkurencija, što utječe na dodatni pad kamata", smatra on.

NASTAVAK TRENDA

Velimir Šonje, direktor Arhivalitike i ekonomski analitičar, istaknuo je kako je trend pada kamatnih stopa vidljiv kod kratkoročnih (revolving krediti, prekoračenja po transakcijskom računu te potraživanja i krediti po kreditnim karticama) i kod stambenih kredita. "Potrošački krediti koji su u Hrvatskoj inače relativno povoljniji nego u drugim zemljama jedini ne pokazuju tako jasan trend smanjenja", ustvrdio je Šonje.

Tako su, prema podacima HUB-a, u prošloj godini kamate na novoodobrene kunske kredite stanovništvu najviše pale kod kratkoročnih kredita i to za više od dva postotna boda te stambenih, gotovo dva postotna boda. A trend smanjenja kamatnih stopa upravo se jasnije profilirao u 2016. godini. "To je godina značajni-

jeg jačanja konkurencije na tržištu što je dovelo do nešto bržeg pada kamatnih stopa na sve vrste kredita", objasnio je Šonje.

Ako se Hrvatsku stavi u međunarodni kontekst, onda se ona nalazi u grupi EU zemalja koje nisu u eurozoni i koje stoga plaćaju nešto više kamate, odnosno premije rizika. "Ta premija rizika u Hrvatskoj je treća po visini u EU, iza Grčke i Cipra", naglasio je.

Kamatna marža hrvatskih banaka, kada se ispravno mjeri, iznosi 2,76 postotna boda što znači da je niža od premije rizika države.

Šonje je kazao kako sve ukazuje na to da će se trend smanjenja kamata nastaviti barem još neko vrijeme i u ovoj godini, što se primjećuje i u kreditnim ponudama. "Taj trend će trajati sve

TREND SMANJENJA KAMATA NASTAVIT ĆE SE BAREM JOŠ NEKO VRIJEME I U OVOJ GODINI, SMATRA VELIMIR ŠONJE

dok se ukupna situacija na međunarodnom financijskom tržištu ne preokrene, odnosno dok Europska središnja banka zadržava svoje kamatne stope tu gdje jesu i neizravno omogućava ekspanzivnu monetarnu politiku i u Hrvatskoj", zaključio je Šonje. ■

Rezultat poslovanja hrvatskih banaka podiže stopu adekvatnosti kapitala na 22,5 posto, što je sjajan makroekonomski rezultat koji ukazuje na to da je naš bankovni sustav stabilan te da ima dovoljnu kapitalnu snagu, kako za pokretanje novog kreditnog ciklusa, tako i za nove krize ako i kad se pojave.

Zdenko Adrović,
direktor HUB-a